

Lærte om den niende kun

KOLVEREID

Eystein Fiskum Hansvik
eystein.hansvik@ytringen.no

Denne uka fikk elevene ved Nærøy ungdomsskole et innblikk i tegneseriens mangfoldige og fantastiske univers.

– Jeg er veldig glad i å tegne

Den niende kunstart kalles de gjerne, tegneseriene. Mange forbinde tegneserier med barne- og ungdomskultur, men faktum er at kunstarten har sine tilhengere i alle aldersgrupper og samfunnslag. Norge er nest etter Japan det landet i verden med størst konsum av tegnede figurer og snakkebobler.

TEGNESERIER I SEKKEN

Nå gis ungdomsskoleelever i hele Nord-Trøndelag et innblikk

i tegneseriens verden, som en del av «Den kulturelle skolesekken». Gjennom undervisningsopplegget «Stripper i sekken, bobler i blodet» gir tegneserieguru Morten Harper en bred presentasjon av tegneserieverdenen; historikk, sjanger, innhold, lengde, bobler og ruter. Tirsdag var turen kommet til Nærøy ungdomsskole på Kolvereid. På forhånd var elevene lovet at de selv skulle få prøve seg som serieskaper.

Men først: Hva er en tegneserie?

– Tegneseriene har det til felles at de viser bilder i sekvens. Én enkelt rute er ikke nok. Det blir mer som en vitsetegning, forklarer Harper. Han er landets fremste ekspert på tegneserier, og lever av kompetansen. Så langt har interessen resultert i flere bøker, et uttall artikler og kronikker om fagfeltet og et tresifret antall foredrag. Kort sagt: Morten Harper er mannen å

snakke med hvis du vil vite noe, hva som helst, om tegneserier.

MANGFOLDIG

Harper forklarer at det ut over minimumskravet ikke finnes grenser for variasjonen, fra enkle striper til tegneserieromaner på flere hundre sider. Enkelte er humoristiske, andre tar opp alvorlige temaer. Noen ganger forteller tegningene alt, andre gangen er dialogen i boblene omfattende. Det visuelle springer fra rene strektegninger til svært detaljerte og innholdsrike illustrasjoner.

– Mange ganger gir tegneserier forskjellig utbytte til barn og voksne, forklarer Harper. Han viser blant annet til Tintin, den belgiske figuren som reiser verden rundt på eventyr. Serien byr på spenning og humor, men også på et usedvanlig høyt presisjonsnivå når det kommer til historiske gjengivelser av steder, natur og hendelser. Ikke sjelden inneholder historiene også en kommentar til tiden de ble skrevet i.

VÆRSÅGOD, TEGN!

Elevene ved skolen gis så en innføring i de tre hovedretningene, den amerikanske, den europeiske og den japanske.

Så er tiden kommet til å selv prøve seg som serieskaper. Oppgaven: Tegn en figur, «fargelegg» med navn og bakgrunnshistorie.

– Dere har ti minutter på dere, lyder formaningen fra Harper.

Litt etter litt trer de lokale seriefigurene frem fra skissestadiet: Dopselgeren (to stykker, faktisk!), redaktøren, slabbedasken, skateren, mobbeofferet. Variasjonen er stor, fantasien likeså. Latteren sprer seg etter hvert som hver enkelt serieskaper legger ut om sine karakterer. Potensialet er der, med andre ord.

– Det er fullt mulig å bli tegneserieforfatter. Det er mange i Norge som tegner fast for eksisterende serier som Donald og Fantomet. I de senere årene har det også kommet nye norske serier, som Nemi og Pondus, forklarer Harper.

BEDRE ENN SKOLE

Kanskje er det nettopp det Maria Eliassen drømmer om? Hun bruker en god del tid på tegning og grafisk utforming. Hennes figur er tydelig inspirert av den japanske manga-tradisjonen, men mangler foreløpig et navn.

– Jeg er veldig glad i å tegne, medgir Maria

Maria Eliassen (til vestre) er i sitt rette element når hun får arbeide med papir og blyant. Her ser vi henne sammen med Silje Skatland.

Kanskje blir dette den neste store seriesuksessen.
ILLUSTRASJON: MARIA ELIASSEN

Hils på «Kuso»!
ILLUSTRASJON: JULIE LØVSETH

Harald Selliseth prøver seg som manusforfatter.

nstart

mens hun viser fram den fine tegninga si.

Det er ikke bare det visuelle som er viktig for at en tegneserie skal fungere. Historien formidles også med snakkebobler.

– Boblene bestemmer tempoet i historien, og fungerer som volumkontroll, forklarer Harper. Han viser så fram hvordan en snakkeboble kan «kodes» for å vise om det hviskes, ropes eller bannes.

Ny praktisk oppgave: Skriv manus til en Pondus-stripe. Elevene får utlevert en ferdig stripe, men teksten er fjernet. Også her viser ungdommene at det ikke er noe i veien med fantasien. Frodig, for å si det enkelt.

– Vi leser ikke tegneserier så veldig ofte, egentlig, melder Marte Sellevoll, Ida Ramstad og Synne Iversen. Trioen leser helst krim.

– Men jeg er overrasket over at det finnes så mye forskjellig. Dette var gøy, og i hvert fall bedre enn vanlig skole, sier Marte.

Også elevene i Leka fikk besøk av Harper denne uka, og neste uke står Rørvik og Austafjord for tur.

helg

Tegneseriene har det til felles at de viser bilder i sekvens. Én enkelt rute er ikke nok

Morten Harper lever av å snakke om tegneserier. Tirsdag tok han turen til Nærøy ungdomsskole på Kolvereid.

– Vi leser ikke tegneserier så veldig ofte, egentlig

Stine Berg (til venstre), Pia Brasø og Julie Løvseth koste seg på tegneseriekurs.

Marte Sellevoll, Ida Ramstad og Synne Iversen leser helst litteratur uten snakke-